Orlando BALAŞ

LIMBA GERMANĂ

Ediţia a XVII-a revăzută

Argument de Rudolf Windisch

POLIROM
2022

Cuprins

Argument (Rudolf Windisch) 11

Cuvînt înainte 13

Lecția 1 (Lektion eins) 15
1a. Text 17
1b. Gramatică 18
Pronunția germană 18
Accentul 23
1c. Exerciții 27

Lecția 2 (Lektion zwei) 29
2a. Text 31
2b. Gramatică 33
Pronumele personal 33
Verbul 33
Conjugarea verbului la indicativ prezent 34
Locul verbului în propoziție 37
2c. Exerciții 39

Lecția 3 (Lektion drei) 43
3a. Text 45
3b. Gramatică 47
Conjugarea verbului la indicativ prezent (continuare) 47
Exprimarea orei 51
3c. Exerciții 53

Lecția 4 (Lektion vier) 57
4a. Text 59
4b. Gramatică 60
Cazurile 60

Articolul hotărît ... 63
Folosirea fără articol a substantivului ... 66
4c. Exerciții ... 68

Lecția 5 (Lektion fünf) ... 71
5a. Text ... 73
5b. Gramatică ... 75
Pronumele personal ... 75
Pronumele reflexiv ... 76
Imperativul ... 77
Deplasarea și situarea ... 79
Deplasarea și situarea acasă ... 80
Deplasarea și situarea la persoane ... 81
5c. Exerciții ... 81

Lecția 6 (Lektion sechs) ... 85
6a. Text ... 87
6b. Gramatică ... 88
Articolul nehotărît ... 88
Pronumele nehotărît einer ... 90
Pronumele și adjectivul pronominal negativ ... 91
Pronumele și adjectivul pronominal posesiv ... 92
6c. Exerciții ... 95

Lecția 7 (Lektion sieben) ... 97
7a. Text ... 99
7b. Gramatică ... 101
Trecutul ... 101
Perfectul ... 101
Perfectul cu haben *sau cu* sein? ... 102
Subiect comun mai multor predicate la perfect ... 105
Locul în propoziție al verbelor ce alcătuiesc un predicat compus ... 106
Deplasarea și situarea în localități, continente și țări străine ... 107
7c. Exerciții ... 109

Lecția 8 (Lektion acht) ... 113
8a. Text ... 115
8b. Gramatică ... 116
Preteritul ... 116
Mai mult ca perfectul ... 118
Viitorul ... 118
Exprimarea afirmației și negației ... 120
8c. Exerciții ... 121

Lecția 9 (Lektion neun) ... 125
9a. Text ... 127

9b. Gramatică ... 129
Prepozițiile bicazuale ... 129
Verbe corespondente: perechi de verbe tranzitive și intranzitive ... 137
9c. Exerciții ... 140

Lecția 10 (Lektion zehn) ... 143
10a. Text ... 145
10b. Gramatică ... 146
Pronumele și adjectivul pronominal demonstrativ ... 146
Pronumele și adjectivul pronominal nehotărît ... 149
Cazuri particulare de declinare a substantivului ... 152
10c. Exerciții ... 157

Lecția 11 (Lektion elf) ... 159
11a. Text ... 161
11b. Gramatică ... 163
Cuvinte compuse și cuvinte derivate ... 163
Verbe cu particulă separabilă și cu particulă neseparabilă ... 170
11c. Exerciții ... 174

Lecția 12 (Lektion zwölf) ... 177
12a. Text ... 179
12b. Gramatică ... 181
Verbele modale ... 181
Formele și semnificațiile verbelor modale ... 182
Alte verbe care pot fi folosite modal ... 189
12c. Exerciții ... 191

Lecția 13 (Lektion dreizehn) ... 195
13a. Text ... 197
13b. Gramatică ... 199
Adjectivul ... 199
Gradele de comparație ale adjectivului ... 201
Adjective neregulate ... 203
Acordul adjectivului cu substantivul (I) ... 205
13c. Exerciții ... 207

Lecția 14 (Lektion vierzehn) ... 211
14a. Text ... 213
14b. Gramatică ... 214
Acordul adjectivului cu substantivul (II) ... 214
Apoziția ... 216
„Unul dintre" ... 217
Conjuncții compuse ... 218
14c. Exerciții ... 222

Lecția 15 (Lektion fünfzehn) ... 225
15a. Text ... 227
15b. Gramatică ... 228

Acordul adjectivului cu substantivul (III) ... 228
Substantive provenite din adjective ... 230
Probleme de topică: conjuncții coordonatoare și adverbe ... 232
Prepoziții cu genitivul ... 233
15c. Exerciții ... 236

Lecția 16 (Lektion sechzehn) ... 239
16a. Text ... 241
16b. Gramatică ... 242
Prepoziții cu dativul ... 242
Adjective locale și temporale ... 246
Complementul ... 248
Complementul de timp ... 249
Complementul de timp în dativ ... 249
16c. Exerciții ... 253

Lecția 17 (Lektion siebzehn) ... 255
17a. Text ... 257
17b. Gramatică ... 258
Prepoziții cu acuzativul ... 258
Numeralul ordinal ... 261
Exprimarea datei ... 262
Complementul de timp în acuzativ ... 263
Ordinea în propoziție a complementelor ... 264
17c. Exerciții ... 266

Lecția 18 (Lektion achtzehn) ... 269
18a. Text ... 271
18b. Gramatică ... 273
Pasivul ... 273
Construcții pasive cu verb modal ... 276
Propoziția interogativă ... 278
Pronumele interogativ ... 278
18c. Exerciții ... 284

Lecția 19 (Lektion neunzehn) ... 287
19a. Text ... 289
19b. Gramatică ... 292
Propoziția subordonată ... 292
Propoziția atributivă. Pronumele relativ ... 295
19c. Exerciții ... 298

Lecția 20 (Lektion zwanzig) ... 301
20a. Text ... 303
20b. Gramatică ... 305
Propoziția temporală ... 305
Propoziția concesivă ... 308
Propoziția consecutivă ... 308

Propoziția proporțională ... 309
20c. Exerciții ... 310

Lecția 21 (Lektion einundzwanzig) ... 313
21a. Text ... 315
21b. Gramatică ... 316
Propoziția cauzală ... 316
Propoziția finală (circumstanțială de scop) ... 317
Propoziția modală ... 319
21c. Exerciții ... 321

Lecția 22 (Lektion zweiundzwanzig) ... 325
22a. Text ... 327
22b. Gramatică ... 328
Condiționalul ... 328
Propoziția condițională ... 332
22c. Exerciții ... 334

Lecția 23 (Lektion dreiundzwanzig) ... 337
23a. Text ... 339
23b. Gramatică ... 340
Vorbirea indirectă ... 340
Conjunctivul prezent ... 341
Conjunctivul perfect ... 343
Conjunctivul viitor ... 344
Conjunctivul pasiv ... 345
23c. Exerciții ... 346

Anexe ... 349
Exprimarea deplasării și situării în țările Europei ... 351
Declinarea substantivului și pronumelui ... 352
Articolul hotărît ... 352
Articolul nehotărît ... 352
Pronumele demonstrativ, posesiv, negativ și nehotărît ... 352
Declinarea adjectivului ... 353
Genul substantivului ... 354
Masculinul ... 354
Femininul ... 355
Neutrul ... 356
Valența unor verbe uzuale ... 358
Valența unor adverbe uzuale ... 374

Cheia exercițiilor ... 379

Credite ilustrații ... 396

2a Text

Georg: „Hallo! Ich heiße Georg Müller. Wie heißt du?"
Mihai: „Hallo! Ich heiße Mihai Popescu. Ich komme aus Rumänien, aber ich wohne jetzt in Wien. Ich studiere hier. Woher kommst du?"
Georg: „Ich komme aus München. Ich studiere auch. Wo wohnst du?"
Mihai: „Ich wohne in der Junggasse. Und wer ist diese junge Dame?"
Georg: „Das ist meine Schwester, Karin."
Mihai: „Wohnt sie auch in Wien?"
Georg: „Nein, sie wohnt in München bei meinen Eltern. Wohnt deine Familie in Wien?"
Mihai: „Nein, meine Eltern wohnen in Siebenbürgen, in Rumänien."
Georg: „Hast du Geschwister?"
Mihai: „Ja, ich habe einen Bruder und eine Schwester. Mein Bruder besucht ein Gymnasium in Hermannstadt. Meine Schwester studiert in Bukarest. Wohin gehst du jetzt?"
Georg: „Ich gehe in die Bibliothek. Und du? Kommst du mit?"
Mihai: „Nein, ich gehe nach Hause. Ich habe noch viel zu tun."
Georg: „Bis bald dann! Tschüss!"
Mihai: „Tschüss!"

În cursul de față și în unele dicționare, după cele trei forme de bază ale unui verb este precizat și verbul auxiliar cu care acesta formează perfectul și mai mult ca perfectul: *h = haben* sau *s = sein.* La substantive, după virgulă, sînt trecute terminațiile de genitiv singular și nominativ plural (vezi Lecția 4).

wie = cum
du = tu
kommen, kam, gekommen (s) = a veni
aus = din
Rumänien = România
aber = dar
wohnen, wohnte, gewohnt (h) = a locui

jetzt = acum
in = în
arbeiten, arbeitete, gearbeitet (h) = a lucra
hier = aici
woher = de unde
sein, war, gewesen (s) = a fi
studieren, studierte, studiert (h) = a studia
wo = unde
die Straße, n = strada
die Gasse, n = strada, străduța
und = și
wer = cine
diese = aceasta
jung = tînăr
die Dame, n = doamna, dama
sie = ea; ei, ele
meine = (a) mea; (ai) mei, (ale) mele
auch = de asemenea
nein = nu
bei = la
die Eltern (doar plural) = părinții
deine = (a) ta; (ai) tăi, (ale) tale
die Familie, n = familia
du hast = tu ai
haben, hatte, gehabt (h) = a avea
die Geschwister (doar plural) = frații și surorile
ja = da
ein, eine = un, o
der Bruder, s, ¨ = fratele
besuchen, besuchte, besucht (h) = a vizita; a frecventa o școală
das Gymnasium, s, die Gymnasien = liceul, liceele
die Schwester, n = sora
Bukarest = București
wohin = încotro
du gehst = tu mergi
gehen, ging, gegangen (s) = a merge
die Bibliothek, en = biblioteca
das Haus, es, ¨er = casa
nach Hause = către casă, acasă (ca direcție)
noch = încă
viel = mult
zu tun = a face; de făcut
Bis bald! = Pe curînd!

dann = atunci
Tschüss! = Salut! La revedere! (informal)
Guten Morgen! = Bună dimineața! (se spune pînă cel tîrziu la ora 12)
Guten Tag! = Bună ziua! (de la ora 11-12 pînă la ora 18)
Guten Abend! = Bună seara! (începînd cu ora 18)
Gute Nacht! = Noapte bună! (seara și noaptea, la despărțire)
Auf Wiedersehen! = La revedere!
Auf Wiederhören! = La reauzire! (la încheierea unei convorbiri telefonice)

2b Gramatică

Pronumele personal

În limba germană, ca de altfel în majoritatea limbilor europene, este obligatorie exprimarea subiectului, chiar dacă l-am putea identifica din terminația verbului. Dacă subiectul nu este un substantiv, el trebuie exprimat printr-un pronume. Cel mai uzual pronume este pronumele personal. Formele acestuia, corespunzătoare celor trei persoane (persoana I – „cea care vorbește", persoana a II-a – „cea cu care se vorbește", respectiv persoana a III-a – „despre care se vorbește"), sînt în limba germană următoarele:

	Singular	Plural
Persoana I	**ich** = eu	**wir** = noi
Persoana a II-a	**du** = tu	**ihr** = voi
Persoana a III-a	**er** = el **sie** = ea **es** = el (neutru) sau impersonal	**sie** = ei, ele

Pronumele de politețe are în limba germană, atît pentru singular, cît și pentru plural, forme identice cu persoana a III-a plural, însă se scrie cu inițială majusculă:

Sie = dumneavoastră (domnia voastră, domniile voastre)

Verbul

Ca și în limba română, verbele limbii germane au o rădăcină și o terminație:

lach-en = a rîd-e, ich lach-e = eu rîd, ich lach-te = eu rîd-eam

Majoritatea verbelor germane sînt regulate („slabe"). Un număr de peste 200 de verbe și derivatele lor au o conjugare neregulată (verbe „tari" și „mixte"). Fiind

mult mai puține decît cele regulate, se recomandă învățarea pe de rost a formelor acestor verbe.

Este bine să învățăm un verb cu cele trei forme de bază ale sale, a căror cunoaștere ne permite conjugarea la orice mod și timp. Formele de bază sînt infinitivul (Infinitiv), preteritul (Präteritum) și participiul (Perfektpartizip):

lachen, lachte, gelacht (h) = a rîde (verb slab / regulat)
sehen, sah, gesehen (h) = a vedea (verb tare / neregulat)

Conjugarea verbului la indicativ prezent

Verbul are în limba germană, spre deosebire de alte limbi germanice (cum ar fi engleza sau suedeza), o conjugare destul de complexă, fiecare persoană beneficiind de o terminație specifică. Verbele regulate se conjugă la indicativ prezent după următorul model:

machen, machte, gemacht (h) = a face, a realiza ceva

ich mach**e**	wir mach**en**
du mach**st**	ihr mach**t**
er / sie / es mach**t**	sie / Sie mach**en**

Was machst du hier? (Ce faci aici?)
Ich mache Übungen. (Fac exerciții.)

După cum se observă, se ia prima formă a verbului (forma de infinitiv), se elimină terminația ***-en*** și se adaugă, în funcție de persoană, următoarele terminații:

	Singular	Plural
Persoana I	-e	-en
Persoana a II-a	-st	-t
Persoana a III-a	-t	-en

Verbul *a învăța (ceva)*, care este un verb regulat, se conjugă astfel:

lernen, lernte, gelernt (h) = a învăța

ich lerne	wir lernen
du lernst	ihr lernt
er / sie / es lernt	sie / Sie lernen

Was lernst du jetzt? (Ce înveți acum?)
Ich lerne Deutsch. (Învăț germană.)

Unele verbe – îndeosebi cele cu folosire mai frecventă – au o conjugare neregulată. Este și cazul verbelor *sein, war, gewesen (s) = a fi* și *haben, hatte, gehabt (h) = a avea*:

sein, war, gewesen (s) = a fi	
ich bin	wir sind
du bist	ihr seid
er / sie / es ist	sie / Sie sind

Wo bist du? (Unde ești?)
Ich bin hier. (Sînt aici.)

haben, hatte, gehabt (h) = a avea	
ich habe	wir haben
du hast	ihr habt
er / sie / es hat	sie / Sie haben

Hast du Geschwister? (Ai frați și surori?)
Ja, ich habe eine Schwester und einen Bruder. (Da, am o soră și un frate.)

Verbele a căror rădăcină este terminată în **-t**, **-d**, **-bn**, **-chn**, **fn**, **gn**, **-mn**, **-dm** sau **-tm** (cum ar fi: *warten = a aștepta, vermeiden = a evita, ebnen = a nivela, zeichnen = a desena, öffnen = a deschide, leugnen = a nega, vervollkommnen = a desăvîrși, widmen = a dedica* sau *atmen = a respira*) primesc la indicativ prezent un *e* ajutător, numit și **e protetic** (Hilfs-E), înaintea terminațiilor de persoana a II-a singular și plural și a III-a singular. El face pronunția mai ușoară, mai naturală.

E-ul *protetic* apare la unele dintre aceste verbe și la formele de trecut (*ich arbeit**e**te = eu lucram / am lucrat; ich habe gearbeit**e**t = eu am lucrat*).

arbeiten, arbeitete, gearbeitet (h) = a lucra	
ich arbeite	wir arbeiten
du arbeit**e**st	ihr arbeit**e**t
er /sie / es arbeit**e**t	sie / Sie arbeiten

Wo arbeitest du? (Unde lucrezi?)
Ich arbeite in Wien. (Eu lucrez în Viena.)

warten, wartete, gewartet (h) = a aștepta	
ich warte	wir warten
du wart**e**st	ihr wart**e**t
er / sie / es wart**e**t	sie / Sie warten

Wartest du auf Peter? (Îl aștepți pe Peter?)

öffnen, öffnete, geöffnet (h) = a deschide	
ich öffne	wir öffnen
du öffn**est**	ihr öffn**et**
er / sie / es öffn**et**	sie / Sie öffnen

Er öffnet das Fenster. (El deschide fereastra.)

Verbele a căror rădăcină este terminată în **-s**, **-ss**, **-ß**, **-z**, **-tz** sau **-x** (ca, de exemplu, *genesen = a se însănătoși*, *lassen = a lăsa*, *heißen = a se numi*, *tanzen = a dansa*, *sitzen = a ședea* sau *hexen = a face vrăji*) primesc la persoana a II-a singular doar terminația **-t** în locul terminației obișnuite **-st**.

heißen, hieß, geheißen (h) = a se numi	
ich heiße	wir heißen
du heiß***t***	ihr heißt
er / sie / es heißt	sie / Sie heißen

Wie heißt du? (Cum te cheamă?)
Ich heiße Emma. (Mă cheamă Emma.)

Verbele a căror rădăcină este terminată în **-sch** primesc la persoana a II-a singular terminația obișnuită **-st**.

duschen, duschte, geduscht (h) = a face duș	
ich dusche	wir duschen
du dusch***st***	ihr duscht
er / sie / es duscht	sie / Sie duschen

Unul dintre puținele verbe monosilabice germane este *tun, tat, getan = a face*, similar verbului englez *to do*. El se conjugă astfel:

ich tue	wir tun
du tust	ihr tut
er / sie / es tut	sie / Sie tun

Ich tue das nicht. (Eu nu fac asta.)
Es tut mir Leid. (Îmi pare rău.)